

PLAN MOT
KRÄNKANDE
BEHANDLING,
TRAKASSERIER OCH
SEXUELLA
TRAKASSERIER LÄSÅR
21/22

Nyvångskolan

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
1.1	Följande verksamheter omfattas av planen	4
1.2	Skolans ansvar	4
1.2.1	<i>Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier</i>	<i>4</i>
1.2.2	<i>Skyldighet att anmäla</i>	<i>5</i>
1.2.3	<i>Ansvar</i>	<i>5</i>
1.2.4	<i>Lagstiftning</i>	<i>5</i>
1.3	Rutin för arbete då elev kan ha/har utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	5
1.4	Ansvarig rektor	6
1.5	Förankring av planen	6
2	Föregående läsårs arbete och beskrivning av nuläge	7
2.1	Delaktighet	7
2.1.1	<i>Elevs delaktighet</i>	<i>7</i>
2.1.2	<i>Vårdnadshavarnas delaktighet</i>	<i>7</i>
2.1.3	<i>Personalens delaktighet</i>	<i>8</i>
2.2	Resultat av föregående läsårs insatser och åtgärder	8
2.3	Beskrivning av nuläge	10
3	Analys och åtgärder för läsår 21/22	12
3.1	Analys	12
3.2	Nya mål, insatser och åtgärder	12
4	Bilaga 1: Begrepp och definitioner	14
5	Bilaga 2: Diskrimineringsgrunder	16
6	Bilaga 3	19

Bilagor

Bilaga 1: Trivselregler

Bilaga 2: _Elevhälsoplan 21_22.docx

1 Bakgrund

1.1 Följande verksamheter omfattas av planen

Nyvångskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling omfattar Nyvångskolans samtliga verksamheter, förskoleklass, fritidshem, grundskola och grundsärskola.

1.2 Skolans ansvar

Alla elever har rätt att känna sig trygga i skolan. De ska aldrig behöva utsättas för kränkningar, det vill säga sårande eller förnedrande behandling, varken från lärare och personal på skolan eller från andra elever.

Skolan har ansvar att förhindra att elever behandlas illa och det regleras i skollagen och diskrimineringslagen. I dagligt tal brukar man kalla återkommande kränkningar för mobbning, men det är inte ett begrepp som används i lagstiftningen. Istället används begreppen kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier (se även bilaga 1 om begrepp och definitioner).

1.2.1 Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

På varje skola ska det enligt skollagen finnas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Det målinriktade arbetet omfattar att främja, förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder man avser att påbörja eller genomföra det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska vara med i efterföljande års plan.

Enligt diskrimineringslagen ska skolan arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Varje verksamhet ska ha riktlinjer som visar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Varje skola ska också ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ska ansvara för att händelsen eller påståendena utreds.

De sju grunderna för diskriminering:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

För skolorna i Lunds kommun väljer vi att ha en samlad plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Det är viktigt att all personal och även eleverna och deras vårdnadshavare känner till planen.

1.2.2 Skyldighet att anmäla

En lärare eller annan personal på skolan som får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten ska anmäla detta till rektorn. Rektorn är skyldig att anmäla det till huvudmannen. När det gäller kränkande behandling är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i de fall kränkande behandling konstaterats, vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

1.2.3 Ansvar

Huvudmannen, i detta fall Lunds kommun, har det yttersta ansvaret för att skollagen och diskrimineringslagen följs. I Lunds kommun har huvudmannen delegerat dessa ansvarsområden till respektive skolas rektor.

För verksamhet som avses i skollagens 25 kapitel (exempelvis öppen förskola och öppen fritidsverksamhet) och fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet gäller plikten att anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier för den personal som huvudmannen utser.

1.2.4 Lagstiftning

Lagstiftning som styr ovan beskrivna skyldigheter att arbeta mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier finns i:

- Skollagen kapitel 6, 6-10 §§
- Diskrimineringslagen kapitel 16, 18-20 §§

1.3 Rutin för arbete då elev kan ha/har utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

Barn- och skolförvaltningen har tagit fram en förvaltningsgemensam rutin som används när skolan fått veta att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier av en annan elev eller av personal. I dessa fall ska personalen informera rektor omgående i enlighet med 6 kap 10 § skollagen, eller 2 kap 7 § diskrimineringslagen (anmälningsplikt). All personal inom förvaltningens olika verksamheter omfattas av bestämmelserna.

Rutinbeskrivning när ett barn eller en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier:

Medarbetare

När en medarbetare får veta att ett barn eller elev har eller kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier ska medarbetaren genast informera rektorn om detta, senast nästa arbetsdag.

Rektor

Så snart informationen nått rektorn görs en anmälan till huvudmannen om händelsen. Rektorn, eller en annan person som rektorn utser, börjar sedan att tala med de som varit involverade. Rektorn beslutar också om eventuella åtgärder för att förhindra att kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier fortsätter.

I de fall då kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier har konstaterats,

följer rektorn, eller den rektorn utser, upp att åtgärderna varit tillräckliga och att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserierna verkligen har upphört. Om det i uppföljningen visar sig att de vidtagna åtgärderna inte varit tillräckliga beslutar rektorn om eventuella förändringar av de åtgärder som vidtagits tidigare, alternativt fattar beslut om nya åtgärder för att se till att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserierna verkligen upphör.

1.4 Ansvarig rektor

Rektor Tina Viktor Kiuru.

1.5 Förankring av planen

- **Utvecklingsdag** - Innehållet i planen ska förankras hos personalen på en utvecklingsdag för alla arbetslag F-9. Ansvarig: rektor och skolkurator.
- **Synliggörande** - Planen ska göras synlig för elever, personal och vårdnadshavare. Planen kommer att finnas i samtliga digitala klassrum, i skolsköterskans väntrum, i caféet, i personalrummen och i biblioteket. Planen kommer också att finnas tillgänglig för elever, personal och vårdnadshavare via Nyvångskolans hemsida och på Unikum. Ansvarig: Trygghetsgruppen och rektor.
- Nyupprättad plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier finns på skolans hemsida. Ansvarig: Trygghetsgruppen och rektor.
- **Presentation** - Planen ska konkretiseras för elever och personal genom en kortfattad powerpointpresentation som representanter i Trygghetsgruppen skapar. Ansvarig: Trygghetsgruppen och rektor.
- Vid läsårets första föräldramöte går planen igenom med vårdnadshavare samt förklarar hur förskolan och skolan arbetar främjande och förebyggande samt utifrån den förvaltningsgemensamma rutinen. Ansvarig: Trygghetsgruppen och rektor.
- Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier är ett underlag som rektor alt arbetslaget går igenom med ny medarbetare/kollega/vikarie som en del av introduktionen. Ansvarig: Trygghetsgruppen och rektor.

2 Föregående läsårs arbete och beskrivning av nuläge

2.1 Delaktighet

2.1.1 Elevers delaktighet

Eleverna är delaktiga i arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier genom att:

- En gång i veckan har eleverna (F-9) klassråd där trygghet och trivsel ska vara en stående punkt.
- Hälsosamtal genomförs av skolsköterskan i årskurs F-klass, 2, 4, 6 och 8 varje läsår där fokus är på hälsa, trygghet och trivsel.
- I årskurs 5 och 8 genomförs en enkät kallad "LUNKEN". I enkäten får eleverna svara på frågor angående trivsel, trygghet och studiero på skolan.
- AMOR (antimobbingsrådet) arbetar förebyggande med värdegrundsarbete i samtliga årskurser.
- Det ska bildas ett nytt elevråd/trivselråd med fokus på trygghet och trivsel med representanter från årskurs 4-6.
- Inför höstterminens utvecklingssamtal fyller samtliga elever i en elevreflektion via Unikum som sedan diskuteras på utvecklingssamtalet.

I respektive stadie finns följande råd som bidrar till elevernas delaktighet på skolan:

F-3: I årskurs F-3 finns det ett råd som heter "Trivselråd" där det diskuteras vad som kan förbättras på exempelvis raster och klassrum. Biblioteksråd finns också. Det är med representanter från varje årskurs F-3.

4-6: I årskurs 4-6 finns det olika råd; matråd, biblioteksråd och elevråd/trivselråd. Representanter från varje klass är med i samtliga råd.

7-9: I årskurs 7-9 finns det flera elevdemokratiska råd; Antimobbning & rasism-rådet (AMOR), Klimat- & odlingsrådet, Internationella rådet, Bussrådet, Undervisnings- & IT-rådet, Jämställdhetsrådet, Matsalsrådet, Sport- & Aktivitetsrådet, ESKO miljörådet (Elevskyddsombuden), Evenemangsrådet och Elevrådsstyrelsen (där alla ordförande i respektive råd ingår).

Målet är att det ska finnas representanter från varje klass i alla råd. Alla råd träffas en gång i månaden och till varje råd är det knutet ett eller flera vuxenstöd från någon i personalen. Varje läsår planeras, genomförs och utvärderas en rad aktiviteter av elever tillsammans med personal. Detta kan exempelvis vara temadagar med fokus på värdegrundsarbete.

2.1.2 Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna är delaktiga genom utvecklingssamtal och föräldramöten.

- En föräldraenkät genomförs under vårterminen.
- Vid föräldramöten/utvecklingssamtal lyfts frågor rörande likabehandling, trygghet och trivsel upp.
- Trygghetsvandringen som genomförs med eleverna på skolan delges vårdnadshavare vid föräldramötet för att informera om vad som framkommer,

samt eventuellt kunna komplettera den bild som eleverna redogör för.

2.1.3 Personalens delaktighet

Trygghetsgruppen gör ett utkast av planen mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier för läsåret 2021/2022. Planen lyfts på en utvecklingsdag i respektive verksamhet och stadie. På så sätt ges personalen möjlighet att påverka planens innehåll.

Planen lyfts vidare i följande sammanhang för analys av underlag (enkäter, trygghetsvandringar, sammanställningar av anmälningar, samtal, intervjuer);

- Arbetsplatsträffar
- Utvecklingsdagar

Trygghetsgruppen lyfter arbetet kontinuerligt under läsåret (en ggr/månad) och återkopplar till respektive arbetslag för vidare utvärdering och planering.

2.2 Resultat av föregående läsårs insatser och åtgärder

Föregående läsårs insatser och åtgärder

Vid läsåret 2020/2021 start blev Nyvångskolan en stor enhet F-9 istället för att vara uppdelad i tre delar (F-3, 4-6 och 7-9) som det var tidigare. Följande resultat baseras på de mål som upprättades till läsåret 2020/2021. Inom parantes står det vilka stadier som hade målet.

Läsåret 2020/2021 var målen följande:

Mål: Färre incidenter vid förflyttningar (samtliga)

Insatser:

- Ökad närvaro av personal i korridorerna. Under läsåret 2020/2021 skulle mer personal vara schemalagda för att vara rastvakter och röra sig ute i skolans lokaler och skolgård. Rastvakter på skolgården har gula västar på sig för att synliggöras.
- Under läsåret 2020/2021 skulle tre av fyra årskurs 6-klasser byta lokaler (flyttas från högstadiets korridorer) för att öka samhörigheten med mellanstadiet.

Resultat:

- Läsåret 2020/2021 blev inte som förväntat på grund av pandemin men vi kunde dock öka närvaro av personal i korridorer som planerat.
- Rastvakter har utrustats med gula västar för synlighet.
- Årskurs 6 har fått nya lokaler på skolans område och har inte längre sina klassrum i högstadiets korridorer.

Mål: En trygg rastmiljö (samtliga)

Insatser:

- Organiserade rastaktiviteter skulle finnas att tillgå flera gånger i veckan som fritidspersonal anordnade.
- Årskurs 6 byte av lokaler.

- Ökad närvaro av personal i skolans lokaler och på skolgården.
- Möjlighet till ökad rastaktivitet för åk 7-9.

Resultat:

- På grund av pandemin blev inte rastaktiviteter utförda som planerat under läsåret 2020/2021. Under vårterminen 2021 introducerades rastaktiviteter i så stor omfattning som möjligt för årskurs F-6.
- Grundsärskolan har arbetat med dagliga rastaktiviteter under hela läsåret.
- Årskurs 6 har fått nya lokaler på skolans område och har inte längre sina klassrum i högstadiets korridorer.

Mål: Elever ska få undervisning om människors olikheter och lika värde (samtliga)

Insats:

- Under läsåret 2020/2021 skulle elever få undervisning om människors olikheter och lika värde. Särskilt särskolans verksamhet skulle lyftas fram för möjlighet till delaktighet och förståelse.

Resultat:

- På grund av pandemin utfördes inte denna insats i form av temaarbete på hela skolan. Dock har arbetet skett i respektive klass. Då arbetet inte kunnat ske övergripande och tillsammans har inte delaktigheten mellan grundsärskola och grundskola ökat.

Mål: All personal diskuterar och reflekterar kring människors olikheter och lika värde (samtliga)

Insats:

- Under läsåret 2020/2021 skulle personal få möjlighet att diskutera och reflektera om människors olikheter över stadi- och verksamhetsgränserna. Särskilt särskolans verksamhet skulle lyftas fram för möjlighet till delaktighet och förståelse.

Resultat:

- På grund av pandemin utfördes inte denna insats över stadi- och verksamhetsgränser.

Mål: Tydliga regler och konsekvenser angående elevers mobilanvändande under skoltid (samtliga)

Insats:

- Det skulle skapas tydliga regler och konsekvenser angående elevers mobilanvändande under skoltid. Elevråden skulle få vara med i diskussionen i utformandet av reglerna.

Resultat:

- I årskurs 4-9 infördes mobilhotell under läsåret 2020/2021 vilket har bidragit till en lugnare skolmiljö under lektionstid.
- Eleverna gavs möjlighet via elevrådsstyrelsen att delta i omarbetandet av skolans trivselregler. Ännu en uppdatering planeras att göras under läsåret 2021/2022.

Övriga insatser under läsåret 2020/2021:

- Hälsosamtal årskurs F-klass, 2, 4, 6 och 8 som utförs av skolsköterskan. Samtalen handlar om elevers hälsa, trygghet och trivsel på skolan.
- Ett samlat dokument för vilken plats på skolan kränkande behandling sker är skapat för läsåret 2020/2021. Dokumentet som skapats utgår från blanketten "Anmälan till huvudmannen om diskriminering eller kränkande behandling" som fylls i av skolan efter en inträffad incident. Dokumentet ska tydliggöra vilka platser på skolan som kan uppfattas som otrygga och var det oftast händer incidenter på skolan.
- Synliggöra skolans plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier samt trivseregler. Detta ska synliggöras i klassrum samt digitalt. Den lyfts via klassråd, föräldramöten, arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal.
- Skolan arbetar kontinuerligt med tillgänglighetsarbete vilket innebär utveckling av hur lärmiljöerna kan utvecklas för att göras tillgängligt för alla elever.
- Personal i årskurs 7-9 kommer att få en föreläsning som handlar om positivt beteendestöd, det vill säga hur positiva beteenden kan förstärkas. Uppföljningar kommer att genomföras.
- Det kommer att införas aktiva pauser på lektionstid för årskurs F-3 under läsåret.

Resultat av övriga insatser ovan:

Hälsosamtal: Ja

Samlat dokument: Nej

Synliggöra planen: Ja

Tillgänglighetsarbete: Ja

Föreläsning positivt beteendestöd av skolpsykolog: Ja

Aktiva pauser på lektionstid F-3: Ja, delvis

2.3 Beskrivning av nuläge

Beskrivning av nuläge

Lsåret 2020/2021 var första läsåret som Nyvångskolan inte längre var uppdelad utan blev en enhet F-9. På grund av bristande underlag till följd av coronapandemin under läsåret 2020/2021 är det en utmaning att analysera läsåret 2020/2021. Resultaten utgår från det material som finns, men fler mål hade förhoppningsvis uppnåtts om det inte var för Covid-19.

De kartläggningsmetoder som Nyvångskolan använder sig av under läsåret 2021/2022 är följande;

- LUNKEN. Det är en kommunövergripande enkät som görs i alla årskurs 5 och 8 varje läsår. Enkäten innefattar trivsel, trygghet och studiero.
- Sammanställning av inkomna kränkingsanmälningar.
- Trivselenkät som trygghetsgruppen kommer att utforma för årskurs F-9 under läsåret 2021/2022.

Trivsel och trygghet

Att ha trivsel och trygghet som en stående punkt på klassrådet är ett bra sätt att kunna fånga upp hur eleverna upplever sin skolmiljö. Detta är en viktig punkt som ska finnas kvar på alla klassråd.

F-3: I en enkätundersökning som gjordes vårterminen 2021 framkommer det att 75,8 % trivs i sin klass. 81,9 % upplever att de har någon att vara med på rasten. 85,5 % känner sig trygga i skolan. 89,8 % trivs bra på fritids och 91,1 % känner sig trygga på fritids. Undersökningen visar även att 98,1 % eleverna på fritids vet att det finns regler för hur vi ska vara mot varandra.

Analys: Enkätresultaten visar att det är liknande resultat som enkäten som gjordes under läsåret 2020/2021.

4-6: I en enkätundersökning som gjordes vårterminen 2021 framkommer det att 72,5 % trivs bra på Nyvångskolan och i sin klass. 73,6 % känner sig trygga på skolan och 79,5 % känner sig trygg i sin klass. 83,3 % känner sig trygga på rasterna. 85,3 % har någon att vara med på rasterna.

Analys: Resultatet är positivt och en sammanfattande analys av detta är att övervägande del av eleverna i årskurs 4-6 trivs och känner sig trygga på skolan och i sin klass. Vi behöver fortsätta kartläggningen av skillnaden mellan känsla av trygghet mellan rast, klass och skola.

7-9: I en baslinjemätning kring trivsel och trygghet som gjordes höstterminen 2020 framkommer det att 67 % av eleverna svarade mycket eller jättebra på frågan "Har du det bra i skolan?". På frågan "Har du upplevt dig mobbad eller utsatt för kränkande behandling från någon annan elev under det senaste året?" svarade 74 % nej och 9 % ja, 16 % svarade vet ej.

Analys: Baslinjemätningen är positiv och visar att majoriteten av eleverna har det bra i skolan. Det krävs dock ett fortsatt arbete för att öka känslan av trivsel och minska kränkande behandling.

Trygghetsgruppen ser ett stort behov av att utforma en enhetlig trivselenkät för hela Nyvångskolan F-9 för att underlätta uppföljning och analys samt hållbarhet över tid.

Otrygga platser på skolan

I dagsläget har skolan inga konkreta och stadieövergripande undersökningar F-9 som visar vilka specifika platser på skolan som elever upplever som otrygga. I enkätundersökningar F-6 som genomfördes läsåret 2020/2021 nämndes det däremot att toaletter, omklädningsrum och multiplanen upplevs som otrygga platser.

Värdegrundsarbete 2020/2021

Värdegrundsarbete är ett ständigt pågående arbete, men under läsåret har en extra satsningar gjorts exempelvis i årskurs 4-6 där man utgick det från programserierna "Berätta för mig" och "Jobbigt" samt positivt beteendestöd i åk 7-9.

3 Analys och åtgärder för läsår 21/22

3.1 Analys

Det är viktigt att fortsätta med vårt elevdemokratiska arbete med avsikt att involvera eleverna, skapa delaktighet och samarbete mellan t.ex. grundsärskola och grundskola. Att fortsatt ha en punkt på klassrådets dagordningar som handlar om trygghet och studiero är viktigt då man i ett tidigare skede kan fånga upp eventuella situationer som finns mellan olika elevgrupper. Värdegrundsarbete i form av temadagar och olika aktiviteter/övningar är något som vi ska ta fasta på och fortsätta med.

Planering framåt under läsåret 2021/2022

I början av läsåret 2021/2022 har det skapats en arbetsgrupp, Trygghetsgrupp, som bland annat, ansvarar för att skriva ett utkast av planen mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Arbetsgruppen består av personal från samtliga stadier F-9 och grundsärskola. Planen är att samma arbetsgrupp även kommer att utvärdera årets plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier för att skapa en kontinuitet samt att i slutet av läsåret enklare kunna utvärdera och analysera hur läsåret 2021/2022 blev. Under läsåret kommer även trygghetsgruppen ha månadsvisa avstämningar för att säkerställa att planen efterföljs.

Målen och utvärderingsmetoderna har gjorts mer tydliga och konkreta läsåret 2021/2022 vilket ska göra det mer mätbart.

3.2 Nya mål, insatser och åtgärder

Mål	Aktivitet	Förväntat resultat	Metod för utvärdering
Utveckla vårt kartläggningsarbete för att få en bättre bild av elevernas trygghet och trivsel	Trygghetsgruppen ska utforma enhetliga trivselenkäter F-9. Trygghetsgruppen utgår från tidigare enkäter och kompletterar med nya frågor.	Få veta vilka insatser som blir avgörande för att öka elevernas trygghet och trivsel.	Kontinuerligsammanställning och analys av trivselenkäter samt anmälningar om kränkandebehandling och trakasserier.
Upptäcka och synliggöra otrygga platser på skolan	Trygghetsvandringar som trygghetsgruppen organiserar.	Ökatryggheten och rikta åtgärder mot otrygga platser och situationer.	Kontinuerligsammanställning och analys av trivselvandringar samt anmälningar om kränkandebehandling och trakasserier.
Värdegrundsarbete	Respektivearbetslag F-9 ska göra ett kontinuerligt värdegrundsarbete under läsåret. Planering delas i delad enhet och synkas mellan arbetslag.	Ökad trygghet och trivsel samt förståelse för olikheter och diskrimineringsgrunder.	Elevenkäter, fokusintervjuer, sammanställningar av anmälningar om kränkande behandling och trakasserier samt analyser av dessa.

Övriga insatser under läsåret 2021/2022:

- Hälsosamtal årskurs F-klass, 2, 4, 6 och 8 som skolsköterskan utför. Samtalen handlar om elevers hälsa, trygghet och trivsel på skolan.
- I slutet av läsåret 2020/2021 fick Lunds kommun ett nytt system, DF-respons, där samtliga anmälningar om diskriminering eller kränkande behandling registreras och utreds. Systemet tydliggör vilka platser på skolan som kan uppfattas som otrygga och var det oftast händer incidenter på skolan. Två gånger per termin kommer Trygghetsgruppen att följa upp och analysera anmälningarna

för att arbeta för en tryggare skola.

- Synliggöra skolans plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier samt trivselregler. Detta ska synliggöras i klassrum samt digitalt. Den lyfts via klassråd, föräldramöten, arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal.
- Skolan arbetar kontinuerligt med tillgänglighetsarbete vilket innebär utveckling av hur lärmiljöerna kan utvecklas för att göras tillgängligt för alla elever.
- Trygghetsgruppen ska organisera trygghetsvandringar på skolan under läsåret 2021/2022. Trygghetsvandringarna ska gå ut på att elever i åk F-9 ska få visa och synliggöra för personal vilka platser som eleverna upplever som otrygga på skolan.
- Trygghetsgruppen ska utforma enhetliga trivselenkäter för åk F-9. Trivselenkäten ska fyllas i av samtliga klasser F-9 under vårterminen 2022. Trivselenkäterna kommer huvudsakligen att användas för att arbeta med Nyvångskolans trygghet och trivsel.
- Caféet för årskurs 7-9 har öppnat igen under höstterminen 2021. Elever ansvarar tillsammans med en vuxen.
- Samverkan med Fritid Dalby. Fritid Dalby besöker Nyvångskolan regelbundet för att skapa kontakt med eleverna.
- Meningsfulla pauser. Under läsåret kommer planerade rastaktiviteter att finnas tillgängligt för eleverna.
- Rörelsesatsning årskurs F-6. Syftet med rörelsesatsningen är att öka den fysiska rörelsen under hela skoldagen samt få tryggare raster.

4 Bilaga 1: Begrepp och definitioner

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program. En pojke nekas arbeta med pärlplattor pga sitt kön.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar eleven på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker elevens värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker elevens värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker elevens värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både personal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling:

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i barngruppen och vill inte lugna ner sig, pedagogen ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på gården/rasterna. Han är hellre

ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Förskolans/skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger pedagogern. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när eleven, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

5 Bilaga 2: Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på förskolan för att han är den ende killen som valt att vara med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i förskolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sin skola för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola/skola med många barn/elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra barnen/eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Personalen avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De

menar ju inget illa". [trakasserier]

- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria A, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några barn. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på slöjden med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra barn/elever ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från samlingen/klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar förskolan/skolan inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå här!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i förskolan/skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med och leka.
- James vill inte vända sig till sin pedagog eftersom pedagogen ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av

ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan/skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina kamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes barngrupp/klass. Hon blir sårad när de andra kamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

6 Bilaga 3

På Nyvångskolan gäller följande trivselregler:

- Jag är trevlig och visar hänsyn mot andra elever och personal.
- Jag är rädd om mina egna, skolans och mina kamraters saker.
- Jag lyssnar på andra och använder ett trevligt och vårdat språk.
- Jag bidrar till att det är arbetsro på lektionerna.
- Jag kommer i tid och har rätt arbetsmaterial med mig.
- Jag använder de hjälpmedel som läraren tillåter.
- Jag som elev i F- åk 6 får inte lämna skolans område under skoltid.
- Jag låter bli att kasta snö/is/snöbollar eftersom det kan skada andra elever.
- Jag använder min mobil på ett lämpligt sätt (kränker inte andra t.ex. genom att fotografera andra, skicka olämpliga SMS eller använder appar för att kränka mina kamrater).
- Om jag får tillåtelse av undervisande lärare att använda mobilen på lektionen får mobilen vara på under förutsättning att den används utan att kränka någon annan.
- Om jag **inte** har tillåtelse av undervisande lärare ska min mobil vara avstängd/ljudlös och placerad i mobilhotellet.